

ПРОТОКОЛ

№ 301

София, 29.12.2021 година

Днес, 29.12.2021 г. от 10:01 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Георги Добрев, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Р. Методиева – за директор на дирекция „Правна“ (съгласно Заповед № 1370 от 03.12.2021 г.), Р. Тахир - за директор на дирекция „Природен газ“ (съгласно Заповед № 1324 от 03.12.2021 г.) и експерти на КЕВР.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8, с цел ограничаване на разпространението на коронавирус SARS-CoV-2 и недопускане на прекъсване на работата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация в резултат на разпространение на заболяването COVID – 19, за срока на обявената извънредна епидемична обстановка обществените обсъждания и откритите заседания се провеждат от разстояние, като се осигурява виртуално участие на заинтересованите лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката, с изключение на страните в административните производства, които могат да участват в откритите заседания присъствено.

Предвид това, Комисията за енергийно и водно регулиране е поканила като страна по преписката лицата, представляващи „Булгаргаз“ ЕАД, за присъствено или виртуално участие в откритото заседание чрез програмата за съобщения Skype.

„Булгаргаз“ ЕАД е уведомено за провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-53/17.12.2021 г.

Заявилите участие в откритото заседание чрез програмата за съобщения Skype са:

- г-н Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД;
- г-жа Людмила Витанова – ръководител отдел „Цени, пазарни анализи и ценообразуване“ в „Булгаргаз“ ЕАД.

На откритото заседание беше разгледан доклад с вх. № Е-ДК- 1280 от 14.12.2021 г. относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-53#1 от 10.12.2021 г. за утвърждаване на цена за месец януари 2022 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Докладът, изготвен от работна група в състав: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Грета Дечева, Михаела Андреева, Хриси Йорданова, Александра Димитрова, Рада Башлиева, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 4 от Протокол № 295/17.12.2021 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Моля, връзка с представителите на „Булгаргаз“ ЕАД за днешното открито заседание. Съгласно подадената от дружеството информация, становището на дружеството ще бъде представено от г-н Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД и г-жа Людмила Витанова.

Служител от КЕВР потърси представителите на „Булгаргаз“ ЕАД за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Добър ден!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Добър ден, г-н Павлов! Честито Рождество Христово, макар и със закъснение от няколко дни, на Вас и на ръководеното от Вас дружество!

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Честито Рождество Христово и на Вас! Желая Ви всичко най-хубаво през новата година.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Същите пожелания отправяме към Вас, г-н Павлов и към целия екип на „Булгаргаз“ ЕАД! Г-н Павлов, Вие отлично познавате процедурата. В откритото заседание очакваме да чуем становището на „Булгаргаз“ ЕАД относно доклада, който работна група от Комисията изготви по повод на Вашето заявление за утвърждаване на цена за месец януари 2022 г. на природния газ. Слушаме Ви!

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Уважаеми г-н Иванов, дами и господо, „Булгаргаз“ ЕАД прегледа доклада на работната група. Нямаме коментари, нямаме забележки. Отразени са абсолютно точно и правилно изходните данни.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви за това становище! Преди да Ви дам възможност да направите коментар относно обстоятелството, че ние, приемайки на днешното заседание фактически цената, която е от 10.12.2021 г....

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Прогнозната цена...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

...Знаете, че тази цена ще претърпи промяна, тъй като на 01.01.2022 г. сутринта в 09:00 часа ние очакваме от вашето дружество да се подаде заявление за актуализирана

цена на природния газ - въз основа на всичките сделки, които са извършени в рамките на месец декември на най-големите европейски газови хъбове. Това е съгласно вашия Анекс 13 с „Газпром Експорт“. Бихте ли коментирали това, че предстои да бъде коригирана тази цена на 1-ви януари? Какви са Вашите очаквания, въз основа на наблюденията, които имате върху движението на цените на европейските газови хъбове?

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Уважаеми г-н Иванов, както се знае, „Булгаргаз“ ЕАД внася 20 дни преди началото на месеца заявление, в което се отразяват прогнозните цени на петролните продукти, както и на газът, който се търгува на европейските газови пазари. Отчетени са данните към 9-ти декември. Оттогава до настоящия момент виждаме каква динамика претърпяха цените на европейските газови пазари. В заявлението, което ще бъде внесено на 1-ви, актуализираното, ще бъдат отчетени всички промени, които са настъпили за периода 10-31 декември. Това, което мога да кажа е, че както петролът и петролните продукти, така и цените на европейските газови пазари вървят нагоре. Само за период от една седмица, миналата седмица, видяхме рекордни цени на природния газ, които достигнаха дори 180 евро, но за доставка месец напред цената се движи в рамките на 120 евро/МВтч. Към датата на заявлението цените са се движили в рамките на около 93-94 евро. Виждате каква огромна разлика има. Също така и петролните продукти вървят нагоре, така че няма начин, както виждате, тези цени се диктуват от фактори извън пределите на страната и „Булгаргаз“ ЕАД няма как да не ги отрази. С голяма вероятност увеличението ще бъде повече от прогнозираното, но искам да внеса и още едно пояснение. Въпреки тези повишения „Булгаргаз“ ЕАД ще продължава да продава на своите клиенти природния газ на значително по-ниски цени спрямо действащите в региона и в Европа. При всички положения ще бъдат над 30-35%. Тази тенденция продължава повече от 11-12 месеца. По изчисления на „Булгаргаз“ ЕАД, всички ползи, които са прехвърлени на топлофикационни, газоразпределителни дружества, на индустрията са в размер на 675 млн. лв. Това го виждаме и като отражение в заявките, които клиентите дават към „Булгаргаз“ ЕАД и потреблението. Тази година ще бъде с най-високо потребление за последните може би 10 години, така че бизнесът работи на пълни обороти. Доволни са от ценовите условия, които предлага „Булгаргаз“ ЕАД в тези тежки времена. Всички ползи от договорите се прехвърлят към клиентите.

Тъй като има доста спекулации в общественото пространство и опити да се всява безпокойство по отношение на есенно-зимния сезон и доставките, аз твърдо искам да кажа следното: „Булгаргаз“ ЕАД е осигурило доставките на всички свои клиенти, съгласно договорите. Няма място за притеснение. „Булгаргаз“ ЕАД е нагнетило в „Чирен“ всички количества, за които има разпределен капацитет от оператора, т.е. на 100% „Булгаргаз“ ЕАД е изпълнило задължението си по Плана за действие при извънредни ситуации. Пак казвам, в момента ние си добиваме количествата, които са нагнетени през летния период и те са нагнетени, съхраняват се и се добиват съгласно график, който е одобрен от оператора на газопреносната мрежа, от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Всички количества, които се добиват съгласно Плана влизат в регулираната цена. Това искам дебело да подчертая. Също така трябва да се подчертае, че въпреки сериозното увеличение на тарифите на оператора (почти двойно по-високи в сравнение с миналата година) ние успяхме освен количествата, които са по Плана за извънредни ситуации, да нагнетим и допълнителни количества (които са като търговски количества) и реално погледнато в края на нагнетателния сезон ние имаме с близо 15% повече количества в „Чирен“ в сравнение с миналата година. Строго те се добиват по Плана за добив, който е одобрен от „Булгартрансгаз“ ЕАД за съответния месец. Тези планове се одобряват още през месец март. Тези количества задължително трябва да бъдат извадени от „Чирен“ съгласно Плана и да бъдат добити до края на месец март.

Друго, което искам да отбележа, е следното. „Булгаргаз“ ЕАД на първо място удовлетворява заявките на своите клиенти. Успоредно с това ние си изпълняваме и законовите задължения по програмата за освобождаване на количества, т. нар. газ релийз

програма. В случай, че на дневна база, поради това, че някой не си е взел количествата или пък по договора с „Газпром Експорт“ имаме възможност да вземем още количества до размера на ДДК-то, ние ги продаваме на организирания борсов пазар – на анонимен сегмент. Това на нас ни помага ние да получим наистина едни сериозни приходи, да реализираме печалба, но това не са планирани продажби. Това се решава ден за ден и се продава на наистина високи цени. По този начин ние успяваме да се финансираме, ако имаме ликвиден ГАП, ние успяваме тази дупка в ликвидността да я финансираме.

Това е което искам да кажа и да отхвърля абсолютно всички неверни и лъжливи твърдения, свързани с това, че „Булгаргаз“ ЕАД вади количества от „Чирен“, за да ги продава на борсата. Това абсолютно не отговаря на истината. Всички количества, които са в „Чирен“, влизат в ценообразуването, в регулираната цена и в случай, че има свободни количества на дневна база – няма по-логично нещо от това да бъдат продадени наистина на една много сериозна печалба. Оттам насетне какво се случва с тези количества „Булгаргаз“ ЕАД е недопустимо да се интересува и също така „Булгаргаз“ ЕАД не може да възпрепятства свободната търговия. Това означава, че се нарушава Закона за конкурентното право. Това трябва дебело да се подчертае. Не може, трябва да се спре с тези спекулации и въобще с тълкуването по повратен начин на всякаква информация.

По отношение на изпълнението на договора с азерската компания. Искам твърдо да заявя позицията на компанията...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

...На компанията „Булгаргаз“?

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Моля?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

На Вашата компания позицията? Това имате предвид?

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Да, точно така. Нееднократно сме я заявявали и сега я потвърждаваме. „Булгаргаз“ ЕАД, България не може да си получава пълните количества поради една-единствена причина: не е изграден газопроводът IGB, гръцката връзка. В момента, в който бъде изграден този газопровод „Булгаргаз“ ЕАД ще получава всички количества на точката на свързване. Бяхме поставени в ситуация, в която не можем да си получаваме газа, а същевременно можем да търпим неустойки. Започнахме, проучихме всички възможни маршрути, за да можем ние да предложим на азерската компания компромисен вариант да получаваме на друго място газа. Потвърждавам позицията на компанията, че абсолютно всички количества ние настояваме още от самото начало да бъдат получавани. През Турция този вариант не работеше, тъй като на вход на газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД край Малкочлар няма капацитети и не са обявени капацитети – най-вероятно заради липсата на сключено споразумение за междусистемна свързаност. Единственият свободен вариант беше алтернативният газопровод, който отстои на близо 300 км от непостроения IGB и това е на точка Неа Месемврия. Нашите партньори бяха изключително добронамерени и се съгласиха да доставят количества съгласно техните възможности. Ние не можем да се сърдим, че не получаваме количествата, тъй като не сме изградили газопровода IGB.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Павлов! Очевидно това дълго изложение, което направихте беше предназначено не само и не толкова за членовете на Комисията, колкото за тези, които в момента наблюдават онлайн откритото заседание и имахте възможност да дадете обяснение по цяла поредица от въпроси, които по определен начин съществуват в общественото пространство. Аз имам към Вас един въпрос. Той е: тъй като в „Чирен“

трябва да се съхранява природен газ до края на месец март и ние не знаем, за момента зимата е наистина мека, но не се знае каква ще бъде през януари, февруари и март, считате ли, че количествата, които остават и се съхраняват в „Чирен“ могат да покрият резки повишения на потреблението на природен газ в страната?

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Към настоящия момент заявките на клиентите са на 100% покрити както по договора с единия доставчик, така и по договора и с другия, и с количествата, които са съхранени и за които е одобрен графикът за добиване от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Дори смея да твърдя, че имаме малък буфер, който бихме могли да го използваме, в случай, че се наложи да покриваме някаква пикова консумация. За готовността на „Булгаргаз“ ЕАД относно есенно-зимния сезон ние сме информирали абсолютно всички отговорни институции. Аз искрено и силно се надявам и другите доставчици, които имат договори с потребители на българския пазар също така да са готови, да са си нагнетили съответните количества в „Чирен“, да са се подготвили за зимния сезон. Това е много важно, но това, което потвърждавам е, че „Булгаргаз“ ЕАД на 100% си е нагнетило количествата съгласно задълженията, има одобрен план за добив, има и одобрен план не само за нагнетяване, за съхранение и за добив. Именно тези количества са предназначени за добив през зимата. Това е смисълът на Плана за извънредни ситуации – да покрива сезонната неравномерност именно през този есенно-зимен сезон. Сега виждаме, че времето е наистина меко, но кой знае дали температурите няма да спаднат, но при всички положения спрямо заявките, спрямо обвързващите програми на клиентите - ние имаме готовност да се доставят тези количества.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Павлов. Още един въпрос. След завършване на преговорите между българския и гръцкия министър-председатели, мисля, че г-н Петков, но и г-н Мицотакис заявиха, че по определен начин се търси възможност да се увеличат доставките на азербайджански газ за България през Гърция. Касае се, разбира се, всичко това да се случи след завършване на българо-гръцката връзка Комотини – Стара Загора, но има ли информация, че междувременно при сегашното положение, когато получаваме определени количества на Неа Месемврия има информация, че могат да бъдат повишени тези количества сега, преди завършването на българо-гръцката връзка?

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Към настоящия момент „Булгаргаз“ ЕАД не разполага с такава информация. Това, което правим, е ние да изискваме допълнителни количества до размера на договорните количества и това го правим ежеседмично, но за да получим повече газ отколкото в момента - очевидно е необходима подкрепа на най-високо държавно ниво. Както знаете, президентът Радев два пъти проведе разговори с президента на Азербайджан, което помогна „Булгаргаз“ ЕАД да постигне съгласие за доставка по временното трасе, т.е. второто предоговаряне, нещо, което съвсем не беше сигурно към онзи момент. Ние сме предложили на министъра на енергетиката пълно съдействие по тези въпроси. Това е което мога да кажа към момента, но това, което имаме и като позиция и на азербайджанската компания, която всъщност представлява консорциум от осем акционера, между които турски, британски, малайзийски, руски акционери, тяхната позиция е, че ние ще си получаваме пълните количества едва след като бъде изграден газопроводът, т.е. гръцката връзка.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Павлов. Сега относно нашите прерогативи в тази процедура. Съществува едно бих казал погрешно впечатление, че Комисията за енергийно и водно регулиране определя цената на природния газ. Искам съвсем ясно да заявя, че Комисията за енергийно и водно регулиране, съгласно закона и подзаконовите нормативни актове,

единствено утвърждава цената на природния газ. Заявлението, което идва от „Булгаргаз“ ЕАД ние проверяваме дали е в съответствие с българското законодателство, с европейското законодателство, с подзаконовите актове на Република България и в съответствие с договорите, които да подписани от „Булгаргаз“ ЕАД с външните доставчици: както от Азербайджан, така и от Русия. Комисията няма свободата да определя цената. Тя просто се произнася единствено върху заявлението и когато заявлението е в съответствие с тези документи, които изброих Комисията утвърждава тази цена. Разбира се, всички следят, че в последните 20 дни след заявлението, подадено на 10-ти декември, цената на природния газ на европейските газови хъбове значително се повиши поради съществуващото напрежение в Европа и в света, и поради това, че в определени дни капацитетът през газопровода „Ямал- Европа“ не е бил използван от доставчика „Газпром“ за количества към Европа. Всичко това доведе, както каза и г-н Павлов, в един момент до 180 евро/МВтч, но за фючърните сделки последното, което съществува е, че в понеделник те завършиха на 108 евро, а във вторник на 104,55 евро/МВтч. Така или иначе, това е значително по-високо от фючърните сделки, които бяха основа за заявлението, което „Булгаргаз“ ЕАД подаде към регулатора на 10-ти декември, т.е. би следвало да очакваме едно немалко повишение на цената на природния газ, считано от 01.01.2022 г., по причини, които са наистина изцяло извън страната и извън възможността на съответните органи в Република България да влияят съществено върху тази цена.

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:
И ако позволите, г-н Иванов, да добавя още нещо...

Доц. д-р И. Н. Иванов:
Да!

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:
Искам ясно разграничение да направим на последния въпрос. Цената на тока в България не зависи от цената на газа в България, защото виждате каква е разликата: почти двойна между цената на газа в Европа, на европейските пазари и тази, която е в България. Ако цената на тока се определяше от газа в България, това означава, че българският потребител на електроенергия трябваше да заплаща два пъти по-ниска цена в сравнение с цените на европейските пазари. И второ нещо. Аз пропуснах да отбележа по отношение на „Чирен“. През юни, юли и август „Топлофикация София“ уведоми „Булгаргаз“ ЕАД, че няма възможност да изпълни задължението си по плана и да нагнети разпределените им от „Булгартрансгаз“ количества. Това бяха близо 100 млн. кубика. „Топлофикация София“, най-вероятно поради високите цени или заради високите тарифи на оператора, предложи на „Булгаргаз“ ЕАД да прехвърли задължението си по плана и разпределения от оператора капацитет по месеци. Ние сме го използвали и този капацитет и са нагнетени количествата в „Чирен“. Искрено вярвам, че и другите дружества, на които им е разпределен такъв капацитет са го оползотворили и са си нагнетили количествата. Още веднъж: на 100% „Булгаргаз“ ЕАД е готов за зимния сезон и всички клиенти, които имат договор с „Булгаргаз“ ЕАД и са дали обвързващи заявки могат да бъдат сигурни в доставките си. Ние вярваме, че те са си направили точно сметката и са си заявили толкова количества, колкото смятат да консумират.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Павлов! Заедно с това все пак ще отбележа, че тъй като природният газ беше извън обхвата на мораториума се оказва, че топлофикационните дружества в страната продължават да калкулират една твърде ниска цена на природния газ във фактурите за своите клиенти (битови и небитови), а в същото време на входа цената на природния газ бързо нараства. Надявам се, че има от страна на изпълнителната

власт и Народното събрание ще бъдат предприети мерки за компенсиране на тези наистина много големи финансови затруднения на топлофикационните дружества.

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Ние също се надяваме да има такъв компенсаторен механизъм, тъй като очевидно топлофикационните дружества ще купуват природния газ на по-висока цена, отколкото ще го продават, т.е. ще започнат да изпитват ликвидни затруднения, които ще се прехвърлят към „Булгаргаз“ ЕАД. Затова ние сме призовали за въвеждането на такъв компенсаторен механизъм специално за топлофикационните дружества, защото те са най-големият потребител на природен газ, особено „Топлофикация София“.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Така е! Ако природният газ беше част от въведения мораториум, тогава именно „Булгаргаз“ ЕАД щеше да бъде най-големият потърпевш, т.е. ако се фиксира цената на природния газ, по която „Булгаргаз“ ЕАД продава, а в същото време купува по непрекъснато нарастваща цена. Колеги, най-напред се обръщам към работната група. Имате ли нови данни и обстоятелства, които трябва да отчетем?

Р. Тахир – за директор на дирекция „Природен газ“:

Не, няма. Ще отразим актуалните данни на 1-ви януари.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Точно така! Г-н Павлов, на 1-ви януари очакваме около 9 часа да получим актуалните данни с Вашето актуално заявление за цената на природния газ за месец януари, по което ние ще се произнесем с евентуално единствено утвърждаване. Колеги, имате ли Вие въпроси към г-н Павлов? Няма. В такъв случай преди да закрия откритото заседание, насрочвам закритото заседание, на което Комисията ще се произнесе с решение, на 01.01.2022 г., като заседанието ще се проведе от 14:00 часа. Своевременно ще бъдете информиран, г-н Павлов, за да може утвърдената цена на природния газ да влезе в действие още същия ден, както е предвидено и по закон. Благодаря за участието Ви! Успешен ден Ви желая, г-н Павлов!

Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

И на Вас успешен ден и весели празници!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Весели празници на Вас и на целия колектив на „Булгаргаз“ ЕАД! Колеги, закривам второто открито заседание за деня!

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всестранно, и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация

РЕШИ:

Насрочва закрито заседание на 01.01.2022 г. от 14:00 часа за приемане на решение относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-53#1 от 10.12.2021 г. за утвърждаване на цена за месец януари 2022 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдителите на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Приложение:

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-53/17.12.2021 г. до „Булгаргаз” ЕАД.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
Г. Добрев

.....
Р. Осман

.....
В. Владимиров

.....
Г. Златев

.....
Е. Харитонова

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

Н. Косев - главен експерт